

Tilinpäätös vuodelta 2024

Hallitus 21.02.2025 § 22
27/02.06.02/2025

Valmistelija Hallinto- ja talousjohtaja Tervala Anu

Säädöstausta

Hyvinvointiyhtymän tilikausi on kalenterivuosi (HyvinvointialueL 611/2021). Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva hyvinvointiyhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava lisätiedoissa.

Hyvinvointiyhtymä muodostaa tytäryhtiön kanssa konsernin, joten tilinpäätökseen tulee sisällyttää konsernitilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä.

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

ISLAB hyvinvointiyhtymän perussopimuksen mukaan hallituksen on laadittava tilinpäätös tilikaudelta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Hallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi huhtikuun loppuun mennessä.

Talousarvio 2024

Hyvinvointiyhtymän hallitus hyväksyi 22.9.2023 § 85 vuoden 2024 suunnittelukehyksen ja talousarvion laadintaohjeet. Kokonaisuutena talousarviokehyksen periaatteena oli tasapainoinen talous ja tilikauden ylijäämä > 0. ISLABin strategiaohjelman ja perustehtävän mukaisesti toiminnan ja talouden suunnittelun tavoitteena oli turvata omistajien tarvitsemien laboratoriopalveluiden saanti kaikissa

olosuhteissa ja omistajien palveluverkkosuunnitelman puitteissa. Lähtökohtana kaikessa toiminnassa ja suunnittelussa oli kustannustenhallinta ja sitä kautta hintavakaus. Samanaikaisesti tuli huolehtia laadukkaista laboratoriopalveluista sekä myönteisestä asiakas- ja henkilöstökokemuksesta.

Taloussuunnitelmassa toimintatuottojen arvioitiin olevan 72,3 miljoonaa euroa, joka muodostuu lähes kokonaisuudessaan laboratoriopalvelujen myyntituotoista. Myyntituotoissa huomioitiin oman tuotannon hintoihin tehty 1,5 % korotus (vuonna 2023 käytettyihin tutkimusnimikkeisiin) sekä näytteenottomaksujen korotus kustannusvastaaviksi. Tuotantomäärien ei odotettu kasvavan vuoteen 2023 verrattuna. Toimintakuluiksi arvioitiin 71,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökuluihin sisällytettiin vuoden 2024 aikana tehtävät työehtosopimuskorotukset, joiden kustannusvaikutukseksi arvioitiin 4,84 %. Suunnitelmassa esitettiin toimenpiteet tuottavuusohjelmaksi vuodelle 2024 siten, että ylijäämä olisi >0, sekä suunnitelma talouden tasapainottamisesta pitkällä aikavälillä.

Taloussuunnittelussa eriteltyt riskit tuotannon vähenemisestä realisoituivat kuitenkin merkittävästi ja nopeasti kesästä 2024 alkaen. Tuottavuusohjelman toteuttamisesta ja lukuisista pienemmistä ja suuremmista säästötoimenpiteistä huolimatta jouduttiin toteamaan, etteivät omistajien kanssa yhteisesti sovitut toimenpiteet vaikuta tulokseen riittävän nopeasti, ja niinpä 5.11.2024 pidetyssä yhtymäkokouksessa (§ 30) hyväksyttiin muutettu talousarvio ja taloudelliset tavoitteet vuodelle 2024. Muutetun talousarvion toimintatulot olivat n. 2,8 miljoonaa euroa pienemmät alkuperäiseen talousarvioon nähden, ja tilikauden tuloksen odotettiin jäävän noin 1,2 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Samalla kuitenkin muutetun talousarvion toimintamenot olivat noin 1 miljoonan alle alkuperäisen. Samalla tuottavuusohjelman tavoite siirrettiin vuoteen 2028.

Tilinpäätös 2024

Sopeuttamis- ja tuottavuustoimenpiteet alkoivat kuitenkin toden teolla vaikuttaa loppuvuonna. Kun toimintakulut olivat vielä lokakuussa

lähes miljoona euroa suuremmat kuin vastaavana aikana 2023, yksistään marras-joulukuussa ne olivat lähes miljoona euroa pienemmät.

Suoritteiden kokonaismäärä oli lopulta lähes 6 % edellisvuotta alhaisempi. Kysynnän laskun myötä toimintatuotot jäivät 3,4 miljoonaa euroa alle alkuperäisen talousarvion ja 0,7 miljoonaa alle muutetun talousarvion.

Toimintakulut toteutuivat lopulta yli 2,5 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota pienempinä ja 1,5 miljoona euroa alle lokakuussa muutetun talousarvion. Toimintakulut jäivät myös hieman alle vuoden 2023 tason, vaikka yhtä aikaa alan työ- ja virkaehtosopimusten muutokset ja inflaatio aiheuttivat merkittävää kustannusten nousupainetta. Kysynnän lasku vaikutti osaltaan alentavasti kustannuksiin, mutta selittää vain pienen osan suotuisasta kustannuskehityksestä, koska kustannukset eivät vähene samassa suhteessa tuotantomäärän kanssa. Henkilöstövähennykset pystyttiin toteuttamaan ilman irtisanomisia, lomautuksia tai osa-aikaistamisia mm. eläköitymisten myötä tai tehtävä- tai työskentelypaikan muutoksin.

Tilanteeseen on päästy kustannustietoisilla arjen ratkaisulla, tuottavuutta parantavilla muutoksilla yksiköissä, palvelurakennemuutosten toteuttamisella sekä investointien toteutumisella alle talousarvion. Taloudellisia hyötyjä saavutettiin myös hankintayhteistyöllä HUS Diagnostiikkakeskuksen kanssa.

Toiminnan kehittämiseen on sopeuttamistoimista huolimatta satsattu. Tilikauden aikana ISLABissa vietiin eteenpäin mittava määrä toiminnan uudistuksia, kuten mobiilinäytteenoton laajentaminen ja muu preanalytiikan systemaattinen kehittäminen, uusien analysaattorien käyttöönottoja, kemian automaation tulevan kilpailutuksen valmistelu, tietojärjestelmäprojektit ja tietoturvan kehittäminen, kustannuslaskenta, asianhallinta sekä IVD-asetuksen edellyttämät toimet. Samaan aikaan tuettiin esihenkilöitä

muutosjohtamisessa, ja toteutettiin erilaisia toimia henkilökunnan veto- ja pitovoiman parantamiseksi (esim. palkkausjärjestelmän ja palkitsemisohjelman uudistus).

ISLABissa on viety määrätietoisesti eteenpäin tuottavuusohjelmaa, joka tähtää kustannustason hillitsemiseen analytiikkaa keskittämällä. Muutokset on pystytty toteuttamaan niin, että potilasasiakkaille tärkeä lähipalvelu eli näytteenottoverkosto on pysynyt kattavana, vaikka aukioloaikoihin on tehty muutoksia palvelutarpeita vastaavasti.

Tavoitteiden toteutuminen

Talouden tasapaino ja tulo-rahoituksen riittäminen investointeihin pidemmällä aikavälillä eivät toteutuneet alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, mutta muutettua talousarviota paremmin. Toimenpiteet etenevät, mutta lisätoimia tarvitaan. Tulosta voidaan kuitenkin pitää merkittävänä saavutuksena, kun vielä 5.11.2024 hyväksytyssä muutetussa talousarviossa odotettiin 1,2 miljoonan euron alijäämää.

Omistaja- ja henkilöasiakkaitten tyytyväisyys on erittäin hyvä, ja NPS-luku on noussut edellisvuodesta. Analytiikan laatu ja luotettavuus ovat myös tavoitellulla korkealla tasolla. Myös tieteellisen tutkimustoiminnan ja opiskelijaohjauksen tavoitteisiin on päästy. Henkilöstön hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä toteutettiin kattavasti henkilöstöhallinnon kehittämissuunnitelman mukaisesti. Työhyvinvoinnin mittarina toimivat eNPS ja sairaspoissaolot ovat kääntyneet suotuisaan suuntaan, mutta tavoitteita ei niiltä osin saavutettu. Työhyvinvoinnin systemaattista kehittämistä jatketaan strategian mukaisesti. Tavoitteet ja niiden saavuttaminen on kuvattu tarkemmin tilinpäätöskirjassa.

Yhteenveto

Tilikauden tulos on – 1.162.439,64 euroa. Hallitukselle esitetään tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Puretaan investointivaroja yhteensä 2.051.574,72 euroa.
2. Tehdään em. investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 2.024.341,58 euroa.

3. Tehdään poistoeron vähennystä suunnitelman mukaan 873.563,14 euroa.
4. Tilikauden alijäämä - 261 643,36 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

Esittelijä Toimitusjohtaja Felin Elina

Päätösehdotus Hallitus päättää

- hyväksyä ja allekirjoittaa vuoden 2024 tilinpäätöksen saattaa tilinpäätöksen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi,

- jättää tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi, sekä

- esittää tilikauden 2024 tuloksen – 1.162.439,64 euroa käsittelystä seuraavaa:

1. Puretaan investointivaroja yhteensä 2.051.574,72 euroa.

2. Tehdään em. investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 2.024.341,58 euroa.

3. Tehdään poistoeron vähennystä suunnitelman mukaan 873.563,14 euroa.

4. Tilikauden alijäämä - 261 643,36 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

Hallitus päättää antaa hallinto- ja talousjohtajalle oikeuden tehdä tilinpäätökseen tarvittaessa teknisluontoisia korjauksia.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.